

Zápočtová písemná práce č. 1 z předmětu 01RMF – varianta A

pondělí 24. listopadu 2014, 13:20–15:20

1 (4 body)

Označme symbolem $\mathcal{S}(\mathbf{R})$ třídu funkcí $\varphi(x) : \mathbf{R} \mapsto \mathbf{R}$, které jsou třídy $\mathcal{C}^\infty(\mathbf{R})$ a pro každé $m, k \in \mathbf{N}_0$ platí

$$\sup_{x \in \mathbf{R}} \left| x^m \cdot \frac{d^k \varphi}{dx^k} \right| < \infty.$$

Konvergence v $\mathcal{S}(\mathbf{R})$ nechť je zavedena předpisem $x^m \cdot \frac{d^k \varphi_k}{dx^k} \rightrightarrows x^m \cdot \frac{d^k \varphi}{dx^k}$ pro každé $m, k \in \mathbf{N}_0$. Označme dále symbolem $\mathcal{S}'(\mathbf{R})$ třídu všech lineárních a spojitých funkcionálů s definičním oborem rovným třídě $\mathcal{S}(\mathbf{R})$. Ukažte, že existuje regulární distribuce $\tilde{g} \in \mathcal{D}'_{\text{reg}}(\mathbf{R})$, pro níž platí, že $\tilde{g} \notin \mathcal{S}'$.

2 (11 bodů)

Nechť $a > 0$ je pevně zvolený parametr. Ve třídě zobecněných funkcí vypočtěte

$$\lim_{\omega \rightarrow +\infty} \frac{\text{arctg}(a \cdot \omega \cdot x)}{x(1 + \omega^2 x^2)}.$$

K vyčíslení pomocného integrálu užitě větu o derivaci integrálu s parametrem.

3 (7 bodů)

Metodou postupných aproximací řešte integrální rovnici

$$\varphi(x) = \mu \int_0^x \frac{x^2 \varphi(y)}{y} dy + x^2.$$

Tvar ℓ -tého přiblížení ověřte detailně indukcí! Odlišná metoda řešení je nepřijatelná!

4 (8 bodů)

Řešte parciální diferenciální rovnici

$$x^2 \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} + 4y^2 \frac{\partial^2 u}{\partial y^2} + 4xy \frac{\partial^2 u}{\partial x \partial y} - x \frac{\partial u}{\partial x} + u(x, y) = 0.$$

5 (6 bodů)

Nechť $t > 0$ je pevně zvolený parametr. Nalezněte spektrum integrálního operátoru

$$\widehat{K} = \int_0^\infty (xy + y^2) e^{-ty^2} \bullet dy \quad (\text{Dom}(\widehat{K}) = \mathcal{L}_2(0, +\infty)).$$

6 (5 bodů)

Dokažte, že jsou-li $g(x), g'(x) \in \mathcal{L}_{1\text{oc}}(\mathbf{R})$, pak funkcionál

$$(\tilde{g}, \varphi(x)) := \int_0^\infty g(x) \varphi(x) dx$$

patří do $\mathcal{D}'(\mathbf{R})$. Dále vypočtěte jeho první derivaci a výsledek upravte do nejjednoduššího možného tvaru. Jak souvisí $\tilde{g}' \in \mathcal{D}'(\mathbf{R})$ s $g'(x)$?

Zápočtová písemná práce č. 1 z předmětu 01RMF – varianta B

pondělí 24. listopadu 2014, 13:20–15:20

1 (4 body)

Nechť $G \subset \mathbf{R}$ je omezená oblast. Dokažte, že vektorový prostor $\mathcal{C}(\overline{G})$ je úplný vzhledem k funkcionální σ -metrice $\|f\|_\sigma$. Důkaz zahajte definicí σ -metriky $\|f\|_\sigma$.

2 (6 bodů)

Nechť $t > 0$ je pevně zvolený parametr. Nalezněte spektrum integrálního operátoru

$$\widehat{K} = \int_0^\infty y(x+y)e^{-ty} \bullet dy \quad (\text{Dom}(\widehat{K}) = \mathcal{L}_2(0, +\infty)).$$

3 (10 bodů)

Nechť $c > 0$ je pevně zvolený parametr. Ve třídě zobecněných funkcí vypočtěte

$$\lim_{\omega \rightarrow +\infty} \tilde{f}_\omega := \lim_{\omega \rightarrow +\infty} \Theta(x) e^{-\omega x} \frac{\cos^2(c\omega x) - \cos^2(\omega x)}{x}.$$

K vyčíslení pomocného integrálu užitě větu o derivaci integrálu s parametrem a vztahu

$$\int_0^\infty e^{-ax} \sin(\beta x) dx = \frac{\beta}{a^2 + \beta^2}.$$

4 (8 bodů)

Metodou postupných aproximací řešte integrální rovnici

$$\varphi(x) = \mu \int_0^x y\varphi(y) dy + x.$$

Tvar ℓ -tého přiblížení ověřte detailně indukcí! Výsledek vyjádřete pomocí speciální funkce

$$\omega_\beta(x) = \int_0^x e^{-\beta \frac{s^2}{2}} ds.$$

Nápověda: Pro součet Neumannovy řady sestavte Cauchyovu úlohu prvního řádu a tuto vyřešte. Odlišná metoda řešení je nepřipustná!

5 (5 bodů)

Nechť $\mu \in \mathbf{R}$ je zvoleno pevně a nad prostorem $\mathcal{D}(\mathbf{R})$ nechť je definován funkcionál

$$(\tilde{f}_\mu, \varphi(x)) := \int_{-\infty}^\mu x^2 \varphi(x) dx.$$

Rozhodněte (a rozsáhle zdůvodněte), je-li $\tilde{f}_\mu \in \mathcal{D}'(\mathbf{R})$. Pokud ano, pak vypočtěte jeho druhou derivaci a výsledek upravte do nejjednoduššího možného tvaru.

6 (8 bodů)

Řešte parciální diferenciální rovnici

$$4x^2 \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} + y^2 \frac{\partial^2 u}{\partial y^2} + 4xy \frac{\partial^2 u}{\partial x \partial y} - y \frac{\partial u}{\partial y} = 8u(x, y).$$

Zápočtová písemná práce č. 2 z předmětu 01RMF – varianta A

úterý 06/01/2015, 13:30–15:30

1 (7 bodů)

Aplikací Laplaceovy transformace vypočtete Lebesgueův integrál

$$\int_0^{\infty} \frac{\sin^4(x)}{x^4} dx.$$

2 (8 bodů)

Pro parciální diferenciální operátor

$$\widehat{L} = \frac{\partial}{\partial t} - a^2 \frac{\partial^2}{\partial x^2} - b \frac{\partial}{\partial x}, \quad (a > 0 \wedge b > 0)$$

zformulujte příslušnou Cauchyovu úlohu, převed'te ji do prostoru zobecněných funkcí a nalezněte fundamentální řešení. Pro účely tohoto příkladu si na základě vlastností Fourierova desatera odvoďte Fourierův obraz funkce $g(x) = e^{-c(x-d)^2}$.

3 (5 bodů)

Dokažte:

$$g, f_k \in \mathcal{D}'_+(\mathbf{R}) \wedge f_k \xrightarrow{\mathcal{D}'} f \Rightarrow f_k \star g \xrightarrow{\mathcal{D}'} f \star g.$$

4 (8 bodů)

Fourierova transformace může být, jak známo, zavedena na $\mathcal{S}, \mathcal{L}_1$ nebo \mathcal{S}' . Rozhodněte, zda $x^2 \in \mathcal{S}(\mathbf{R})$, resp. $x^2 \in \mathcal{L}_1$, resp. $x^2 \in \mathcal{S}'(\mathbf{R})$. Je-li vaše odpověď v kterémkoli bodě kladná, vypočtete $\mathfrak{F}[x^2]$. Při hledání Fourierova obrazu není dovoleno užívat vlastností Fourierova desatera. Jediné, co lze z vlastností Fourierovy transformace užít kromě definic, je: $\mathfrak{F}[\delta] = 1$ a $\mathfrak{F}\mathfrak{F}[f(x)] = \sqrt{2\pi}f(-x)$.

5 (6 bodů)Nechť $D \in \mathbf{R}$ je zvoleno pevně. Pro funkci

$$f_n(x) = \Theta(x) \frac{x^{n-1}}{(n-1)!} e^{Dx} \quad (n \in \mathbf{N})$$

odvoďte jednoduchý vzorec pro konvoluci $f_n(x) \star f_m(x)$. Zvažte možné postupy a volte jednodušší variantu výpočtu.

6 (7 bodů)

Na základě definice tenzorového součinu dokažte, že pro libovolnou zobecněnou funkci $h(t) \in \mathcal{D}'(\mathbf{R})$ platí rovnost

$$\frac{d}{dx}(\Theta_\mu(x) \otimes h(t)) = \delta_\mu(x) \otimes h(t).$$

Důkaz podrobně komentujte a nevyužívejte komutativitu tenzorového součinu! Dokažte také pomocné tvrzení o derivaci centrované Heavisideovy funkce. Jakou hodnotu vrátí zobecněná funkce $\frac{d}{dx}(\Theta(x) \otimes h(t))$ při volbě $h(t) = t^3$ pro Cimrmanovu buňku?

Zápočtová písemná práce č. 2 z předmětu 01RMF – varianta B

pondělí 12/01/2015, 13:00–15:00

1 (8 bodů)Užitím Laplaceovy transformace vypočtete pro $\alpha, \beta, \gamma > 0$ integrál

$$\int_0^{\infty} \frac{e^{-\alpha x}}{x} (\cos^2(\beta x) + \sin^2(\gamma x) - \cos^2(\gamma x) - \sin^2(\beta x)) dx.$$

2 (5 bodů)Pro $m, n \in \mathbf{N}$ vypočtete $\Theta(x)x^n \star \Theta(x)x^m$.**3** (8 bodů)

Pro parciální diferenciální operátor

$$\widehat{L} = a^2 \frac{\partial^2}{\partial t^2} - b^2 \frac{\partial^2}{\partial x^2}, \quad (a > 0 \wedge b > 0)$$

zformulujte příslušnou Cauchyovu úlohu, převed'te ji do prostoru zobecněných funkcí a nalezněte příslušné fundamentální řešení.

4 (7 bodů)

Pro Cauchyovu úlohu z předešlého příkladu sestavte příslušné vzorce pro její řešení. Tyto maximálně zjednodušte!

5 (4 body)Alespoň dvěma způsoby dokažte v $\mathcal{D}'(\mathbf{E}')$ rovnost $\delta \star f = f$.**6** (8 bodů)Fourierova transformace může být, jak známo, zavedena na $\mathcal{S}, \mathcal{L}_1$ nebo \mathcal{S}' . Rozhodněte, zda $x^2 \in \mathcal{S}(\mathbf{R})$, resp. $x^2 \in \mathcal{L}_1$, resp. $x^2 \in \mathcal{S}'(\mathbf{R})$. Je-li vaše odpověď v kterémkoli bodě kladná, vypočtete $\mathfrak{F}[x^2]$. Při hledání Fourierova obrazu není dovoleno užívat vlastností Fourierova desatera. Jediné, co lze z vlastností Fourierovy transformace užít kromě definic, je: $\mathfrak{F}[\delta] = 1$ a $\mathfrak{F}\mathfrak{F}[f(x)] = \sqrt{2\pi}f(-x)$.

Zápočtová písemná práce č. 2 z předmětu 01RMF – varianta C

úterý 06/01/2015, 13:30–15:30

1 (6 bodů)Nechť $a > 0$ a $\mu \in \mathbf{R}$ jsou parametry. Pro parametrizovanou funkci

$$g(x|a, \mu) = \sqrt{\frac{a}{\pi}} e^{-a(x-\mu)^2}$$

odvoďte jednoduchý vzorec pro konvoluci $g(x|a, \mu) \star g(x|a, \mu)$. Zvažte možné postupy a volte jednodušší variantu výpočtu.**2** (7 bodů)Na základě definice tenzorového součinu dokažte, že pro libovolnou zobecněnou funkci $\beta(t) \in \mathcal{D}'(\mathbf{R})$ platí rovnost

$$\frac{d}{dx}(\Theta_\mu(x) \otimes \beta(t)) = \delta_\mu(x) \otimes \beta(t).$$

Důkaz podrobně komentujte a nevyužívejte komutativitu tenzorového součinu! Dokažte také pomocné tvrzení o derivaci centrované Heavisideovy funkce. Jakou hodnotu vrátí zobecněná funkce

$$\frac{d}{dx}(\Theta_\mu(x) \otimes \beta(t))$$

při volbě $\beta(t) = (t - \mu)^5$ pro Cimrmanovu buňku centrovanou do bodu (μ, μ) ?**3** (7 bodů)

Aplikací Laplaceovy transformace vypočtete Lebesgueův integrál

$$\int_0^\infty \frac{e^{-\alpha x} - e^{-\beta x}}{x} \sin(\gamma x) dx, \quad (\alpha, \beta, \gamma > 0)$$

4 (8 bodů)Fourierova transformace může být, jak známo, zavedena na $\mathcal{S}, \mathcal{L}_1$ nebo \mathcal{S}' . Rozhodněte, zda $x^2 \in \mathcal{S}(\mathbf{R})$, resp. $x^2 \in \mathcal{L}_1$, resp. $x^2 \in \mathcal{S}'(\mathbf{R})$. Je-li vaše odpověď v kterémkoli bodě kladná, vypočtete $\mathfrak{F}[x^2]$. Při hledání Fourierova obrazu není dovoleno užívat vlastností Fourierova desatera. Jediné, co lze z vlastností Fourierovy transformace užít kromě definic, je: $\mathfrak{F}[\delta] = 1$ a $\mathfrak{F}\mathfrak{F}[f(x)] = \sqrt{2\pi}f(-x)$.**5** (5 bodů)

Dokažte:

$$g, f_k \in \mathcal{D}'_+(\mathbf{R}) \wedge f_k \xrightarrow{\mathcal{D}'} f \Rightarrow f_k \star g \xrightarrow{\mathcal{D}'} f \star g.$$

6 (8 bodů)

Pro parciální diferenciální operátor

$$\widehat{L} = \frac{\partial}{\partial t} - a^2 \frac{\partial^2}{\partial x^2} - b \frac{\partial}{\partial x}, \quad (a > 0 \wedge b > 0)$$

zformulujte příslušnou Cauchyovu úlohu, převedte ji do prostoru zobecněných funkcí a nalezněte fundamentální řešení. Pro účely tohoto příkladu si na základě vlastností Fourierova desatera odvoďte Fourierův obraz funkce $g(x) = e^{-c(x-d)^2}$.

Katedra matematiky Fakulty jaderné a fyzikálně inženýrské ČVUT v Praze						
Příjmení a jméno	1	2	3	4	5	6
						XXX

Opravná zápočtová písemná práce z předmětu 01RMF

pondělí 19/01/2015, 13:00–15:00

1 (7 bodů)

Užitím Laplaceovy transformace vypočtete konvoluci

$$\Theta(x) x e^{-ax} * \Theta(x) x e^{-ax} \quad (a > 0)$$

a dokažte alespoň jeden použitý vztah z Laplaceova desatera.

2 (8 bodů) Necht' $f, g \in \mathcal{D}'$ jsou zobecněné funkce definované předpisy

$$(f, \varphi(x, y)) := \left(\Theta(x) \sin(x) \otimes y \Theta(y), \frac{\partial^4 \varphi}{\partial x^2 \partial y^2} \right),$$

$$(g, \varphi(x, y)) := \varphi(0, 0).$$

Čemu se rovná $g - f$? Výsledek maximálně zjednodušte.

3 (10 bodů)

Definujte klasickou Cauchyovu úlohu pro vlnovou rovnici v \mathbf{R}^{r+1} , převed'te ji do prostoru zobecněných funkcí a nalezněte fundamentální řešení příslušného operátoru v \mathbf{R}^{1+1} .

4 (7 bodů)

Necht'

$$f_\varepsilon(x, y) = \Theta(x, y) \frac{xy}{\varepsilon^4} e^{-\frac{x+y}{\varepsilon}}.$$

Necht' \tilde{f}_ε je zobecněná funkce, jejímž generátorem je funkce $f_\varepsilon(x, y)$. Vypočtete limitu $\lim_{\varepsilon \rightarrow 0_+} \tilde{f}_\varepsilon$ ve třídě $\mathcal{D}'(\mathbf{R}^2)$.

5 (10 bodů)

Metodou iterovaných jader řešte integrální rovnici

$$\varphi(x) = \mu \int_0^x x^3 y^3 \varphi(y) dy + x^3$$

Tvar ℓ -tého jádra proveřte detailně matematickou indukcí! Odlišná metoda řešení je nepřipustná!